სერია: „მატერიალური კულტურის ძეგლები"

ძეგლის მეგობარი

კრებული მეათე — მეთერთმეტე

ძეგლის მეგობარი

ძეგლის ყველა მეგობარს!

ჩვენმა მწიგნობარმა ერმა თავისი ხანგრძლივი ისტორიის მანძილზე უამრავი ხელნაწერი შექმნა. ნაწილი ამ სულიერი საუნჯისა მრავალ თაობათა შრომის ფასად გადაარჩინა და გადმოსცა შთამომავლობას. ამ ეროვნული მემკვიდრეობის უმთავრესი ნაწილი — ათი ათასამდე ხელნაწერი და ოცდაათი ათასამდე საბუთი — ამჟამად საიმედოდ არის დაცული საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტის ახალ, სპეციალურად აგებულ შენობაში.

ჟამთა სიავემ ჩვენი წერილობითი ძეგლების მეათედიც ძლივს შეგვარჩინა. ბევრი ხელნაწერი ახლაც ჩვენი ქვეყნის მიღმაა, ქართული კულტურის უძველეს კერებში — იერუსალიმში, სინას მთაზე, ათონზე და სხვაგან. ბევრი რამ იქიდანაც გატანილია ევროპისა და ამერიკის საცავებში. ზოგი კერძო პირთა ხელშიაც არის მოხვედრილი.

ჩვენი ვალია დროზე შემოვკრიბოთ, რისი გადარჩენაც ჯერ კიდევ შესაძლებელია სადაც კი ხელი მიგვიწვდება — ჩვენი ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ, მოძმე რესპუბლიკებსა თუ შორეულ ქვეყნებში — უნდა ვეცადოთ ჩვენი ხელნაწერების დედნების სამშობლოში დაბრუნებას, თუ ეს შეუძლებელია, მათი ფოტოპირებისა ან მიკროფილმების გადაღებას.

ჩვენს წერილობით მემკვიდრეობას ბევრი ერთგული მოჭირნახულე და მოამაგე მოეპოვება. მრავალნი ახლაც გულდადებით, ფურცელ-ფურცელ აგროვებენ, ინახავენ და ამდიდრებენ ჩვენს ხელნაწერთა საცავ-საგანძურს.

შემოწირული და შეძენილი ხელნაწერთა უწყვეტი ნაკადი ნათლად მოწმობს, რომ ჩვენი ხალხის წიაღში, ოჯახებში, ჯერ კიდევ ბევრი მნიშვნელოვანი წერილობითი ძეგლი არის შემორჩენილი. სულ რამდენიმე წელია, რაც აღმოჩნდა „ქართლის ცხოვრების" ერთ-ერთი უნიკალური ხელნაწერი. დიდი ხანი არ არის, რაც მივარდნილ კუთხეში, ხის ფუღუროში იპოვნეს „ბალავარიანის" ნუსხა, მაგრამ მარშან არა ერთი მნიშვნე-

როვანი ხელნაწერი შეკრიბა, მიიღო თუ შეისყიდა ინსტიტუტმა: პალიმფ-სესტების ფრაგმენტები, XV ს. ეტრატის გრაგნილი, „ამირან-დარეჯანიანი-სა" და საბას ლექსიკონის ნუსხები, XVII-XVIII სს მრავალი საბუთი და სხვა

ახლად აღმოჩენილი უძველესი წიგნი თუ სიგელ-გუჯარი — ეს ხომ ჩვენი წარსულის ახალი ფურცელია! ჩვენი დღევანდელი მეცნიერების ახალი წყარო! ჩვენი სულიერი კულტურის ახალი ძეგლი! მაშ დავეხმაროთ ყველა!

ჩვენი ერთობლივი, საყოველთაო მონდომებაც ამას ეხება: ან მარც ნუ დავკარგავთ ნურც ერთ, ჩვენს დრომდე მოღწეულ ხელნაწერს! გულმოდგინედ ვეძიოთ, ხმა გავწვდინოთ ყველას, შევაგონოთ, გამოვავლინოთ და შევკრიბოთ ხალხში გაფანტული ხელნაწერები, სხვა წერილობითი ძეგლები, თუნდ ფრაგმენტებიც.

გავაცნობთ ხელნაწერთა ინსტიტუტს, შევწიროთ, ან შესაძენად დავუთმოთ, რომ ჩვენს წერილობით საუნჯეს მივუჩინოთ საიმედო ადგილი ეროვნულ საგანძურთსაცავში.

ჩვენც მოვიხადოთ ვალი ჩვენი ხელნაწერების წინაშე!

თბილისი, ზ. რუხაძის ქ. №1,
ხელნაწერთა ინსტიტუტი.

[illegible]

არნ. ჩიქობავა [illegible]

[illegible signatures]